

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญปัญหา

ปัญหาเสพติดถือได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศไทย รัฐบาลได้ตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาเสพติด จึงได้มอบให้กระทรวงกลาโหม มีคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1 / 2549 เรื่อง ปฏิบัติการรวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติด ร่วมเทิดไถ่องค์ราชัน (1 ธันวาคม 2549 - 30 กันยายน 2550) มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 โดยถือเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการโดยต่อเนื่องจริงจังและให้ถือเป็นภารกิจสำคัญ เพราะยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่เป็นภัยคุกคามต่อเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ การดำเนินงานจะต้องใช้หลักสมานฉันท์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและมีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาต้องครอบคลุมทั้งการตัดวงจรยาเสพติด การควบคุมตัวยา การแก้ปัญหายูติและผู้ติดยาเสพติด การเฝ้าระวัง รวมทั้งการป้องกันกลุ่มเสี่ยง

กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามปฏิบัติการ รวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติด ร่วมเทิดไถ่องค์ราชัน และกำหนดมาตรการสำหรับพื้นที่ทั่วไป ที่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้แล้ว มีมาตรการและแนวทางการปฏิบัติ กำหนดมาตรการทั่วไป ดังนี้

1. มาตรการควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (Supply) เน้นหนักในการทำลายโครงสร้างเครือข่ายการค้าที่ยังหลงเหลือ ควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ค้ารายย่อยในชุมชน
2. มาตรการแก้ไขปัญหายูติ/ผู้ติดยาเสพติด (Demand) ให้คณะทำงานประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยมอบหมายภารกิจให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในพื้นที่ค้นหาผู้ติดยาเสพติดเพื่อนำเข้าสู่ระบบบำบัด
3. มาตรการป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (Potential Demand) เฝ้าระวังกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการร่วมกลุ่มพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์ ด้วยการเสริมพื้นที่และปัจจัยบวก ควบคุมและขจัดพื้นที่เสี่ยง

4. มาตรการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ เสริมความเข้มแข็งให้กับกลไกเฝ้าระวัง ยาเสพติด โดยให้มีผู้แทนภาคประชาชน เข้ามาร่วมเป็นคณะทำงานระวังในพื้นที่ จัดระบบ บูรณาการเข้าดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์ทราบ แก้ไขปัญหาตามความเหมาะสมกับสภาพปัญหา เพื่อมิให้ปัญหาลุกลามและขยายตัว

กานต์ ไทยาภิรมย์ (2547 : บทคัดย่อ) และนายพิทยา จินาวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคเหนือ (12 พฤษภาคม 2547) ได้เปิดเผยถึงสถานการณ์ ยาเสพติดในพื้นที่ภาคเหนือว่าจากระบบเฝ้าระวังพบว่า ปัจจุบันในภาพรวมสถานการณ์ปัญหายัง อยู่ในระดับที่เบาบางเมื่อเทียบกับช่วงก่อนที่จะประกาศสงครามยาเสพติด อย่างไรก็ตามการ ลักลอบขนยาเสพติดเข้าประเทศยังเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด จากการประเมินพบว่า ยาเสพติด ประมาณ ร้อยละ 60 มีการลักลอบขนเข้าทางพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย ขณะที่พื้นที่ จังหวัดตากและจังหวัดแม่ฮ่องสอนเส้นทางในการลักลอบขนยาเสพติดประมาณ ร้อยละ 30 ส่วนที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 10 จะกระจายไปในพื้นที่ด้านตะวันออกของ ภาคเหนือ เช่น จังหวัดพะเยา จังหวัดน่าน และจังหวัดอุตรดิตถ์

ในขณะที่ข้อมูลสถิติการจับกุมยาเสพติดประเภทยาบ้า และเฮโรอีน เปรียบเทียบระหว่าง ช่วงประกาศสงครามยาเสพติด ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ - ธันวาคม 2546 กับหลังประกาศสงคราม ยาเสพติด ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2546 – เมษายน 2547 พบว่าหลังการประกาศสงครามยาเสพติด การจับเฮโรอีนเฉพาะพื้นที่ในภาคเหนือเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเท่าตัว โดยในช่วง 5 เดือนที่ผ่านมา สามารถจับกุมเฮโรอีนได้เฉลี่ยเดือนละ 40 กิโลกรัม จากที่ในช่วง 10 เดือนก่อนหน้านั้นสามารถ จับกุมได้เฉลี่ยเดือนละ 19 กิโลกรัม ขณะที่ยาบ้า สามารถจับกุมได้ในระหว่างการประกาศสงคราม ยาเสพติดจำนวน 26 ล้านเม็ด เฉลี่ยเดือนละ 2.6 ล้านเม็ด แต่หลังจากนั้นสามารถจับกุมได้เฉลี่ย ถึงเดือน 7 แสนเม็ด

จากการประชุมการประสานความร่วมมือระดับท้องถิ่นประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเสริมสร้าง ความร่วมมือการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดบริเวณชายแดนไทย-พม่า (BLO) เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2549 ณ ห้องประชุมอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ได้วิเคราะห์สถานการณ์การลักลอบนำเข้า ยาเสพติด ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยภายในประเทศ พบว่า

1. ปัจจุบันการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ได้เปลี่ยนไปจากการนำเข้าของขบวนการ รายใหญ่ เป็นนำเข้ารายย่อย (กองทัพนม) มีการนำเข้ามากับร่างกาย เช่น ทหารหนัก สัมภาระ สิ่งของ มากขึ้น และที่สำคัญคือ กลุ่มบุคคลสัญชาติพม่า (แรงงานต่างด้าว) มีบทบาทในการนำเข้ายาเสพติด คู่ประเทศไทยมากขึ้น จนสามารถพัฒนาเป็นเครือข่ายการค้าที่เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่คันทองใน

ประเทศของตนกับเครือข่ายการค้าแพร่ระบาดในประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดตากมีการนำเข้ายาเสพติดมาก สิ่งหนึ่งก็คือมีบุคคลต่างด้าวมากขึ้น

2. กลุ่มค้ายาเสพติดนอกประเทศมีพฤติกรรมที่เชื่อมโยงกัน ทำให้มีเส้นทางลำเลียงยาเสพติดหลากหลายวิธีการ และสามารถกระจายตัวได้อย่างรวดเร็ว และปริมาณมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคในการป้องกันและปราบปราม

3. พื้นที่นำเข้ายาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามหมู่บ้านชายแดน ได้มีการดำเนินการเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งมาหลายปี แต่ปัจจุบันพบว่า ในหลายหมู่บ้าน / ชุมชนที่เคยมีพฤติกรรมนำเข้ายาเสพติดมาก่อนนี้ เริ่มมีบางบุคคลกลับไปมีพฤติกรรมค้ายาเสพติดอีก ส่งผลให้การดำเนินงานเสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนที่เคยเข้มแข็งในอดีต อ่อนแอลง หากไม่มีมาตรการที่ฟื้นฟูความเข้มแข็งมาอีก ก็จะเป็นจุดอ่อนของการฟื้นฟูกลับของสถานการณ์ยาเสพติดขึ้นมาใหม่

4. การแสวงหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน แม้ในปัจจุบันการร่วมมือด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับประเทศเพื่อนบ้านจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ก็ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น การเมืองการปกครอง หากเราสามารถขยายความร่วมมือได้มากขึ้น ก็จะส่งผลต่อการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนได้มากกว่านี้

5. การบริหารจัดการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ก็คือ ปัญหาการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน เข้าดำเนินการสกัดกั้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจังหวัดที่มีสถานการณ์พิเศษพื้นที่ปัญหาเรื้อรัง หากสามารถจำแนกการบริหารจัดการได้อย่างมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ปัญหาแล้ว จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นได้อย่างดี

จรงค์ ฌ หนองคาย (2547 : 28) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด ได้ให้ความสำคัญกับเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคชุมชน และภาคประชาชนสังคม เน้นให้ภาคประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ และกำหนดอนาคตของตนเอง ครอบครัว และชุมชนจะต้องมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ทั้งในเชิงรับและเชิงรุก การสร้างพลังชุมชนให้เข้มแข็งนับเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา โดยให้ชุมชนเป็นฐานด้วยการใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของแกนนำชุมชนร่วมกันระบุปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหายาเสพติด และการพัฒนากลวิธีที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมีการดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามแนวทาง ที่กำหนดร่วมกันตลอดจนมีการประเมินผลและการพัฒนาการดำเนินงานและการจัดการให้ดียิ่งขึ้น และตระหนักถึงการแพร่ระบาด และความรุนแรงของปัญหายาเสพติดทั้งที่มีมาตรการป้องกันการปราบปรามที่เข้มงวด แต่ปัญหาก็ยังไม่หมดไปและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลต้องใช้จ่ายเป็นเงินงบประมาณจำนวนมากเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด

ดังนั้น จึงได้นำแนวความคิดการสร้างพลังชุมชน เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงอันตราย ความรุนแรงจากผลกระทบของยาเสพติด ชุมชนสามารถมองเห็นปัญหาด้วยตนเอง ร่วมกันคิด วิเคราะห์หาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่พฤติกรรมในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนเองโดยปราศจากการพึ่งพายาเสพติด

สุวีระ ทรงเมตตา (2546 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า สถานการณ์ปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนนับว่ามีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และยากที่เจ้าหน้าที่ของทางราชการจะแก้ไขให้หมดไปได้อย่างรวดเร็ว เพราะมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เสพ ผู้ขาย และมีการขยายเครือข่าย โดยใช้หลักการส่งเสริมการขายในทุกรูปแบบ สำหรับผู้ยังไม่เคยติด ซึ่งหลังจากได้ทดลองใช้ประมาณ 2 - 3 ครั้ง ก็จะติดและจะกลายเป็นลูกค้ายิ่งในที่สุด และแบบขายส่วนลดซึ่งใช้กับผู้ติดสารเสพติดแล้ว แต่ไม่มีเงินซื้อยาเสพติด จะต้องทำหน้าที่ในการจำหน่าย และนำส่วนลดที่ได้มาใช้เสพยาเสพติด เช่น ซื้อ 10 เม็ด แถม 2 เม็ด ซื้อ 20 เม็ด แถม 5 เม็ด เป็นต้น ประกอบกับมีปัจจัยหลักและปัจจัยเสริมโดยครอบครัว จึงทำให้มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว และรุนแรงมากขึ้น

อำเภอพบพระ จังหวัดตาก มีจำนวนตำบลทั้งสิ้น 5 ตำบล 54 หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลพบพระ จำนวน 9 หมู่บ้าน ตำบลช่องแคบ จำนวน 15 หมู่บ้าน ตำบลวาลีย์ จำนวน 7 หมู่บ้าน ตำบลรวมไทยพัฒนา จำนวน 11 หมู่บ้าน และตำบลคีรีราษฎร์ จำนวน 12 หมู่บ้าน ปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่อำเภอพบพระ มีแนวโน้มที่จะแพร่ระบาดอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากเป็นพื้นที่ชายแดน จำนวน 14 หมู่บ้าน พื้นที่เป็นป่าเขา มีทั้งแหล่งผลิต แหล่งพักยา และการลำเลียงตามเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ทั้งทางรถยนต์โดยใช้เส้นทางหลักอำเภอพบพระ - อำเภอแม่สอด - อำเภอเมืองตาก และการเดินเท้าในป่าแล้วเข้าสู่พื้นที่ภายในเขตอำเภอเมืองตาก และกิ่งอำเภอวังเจ้า จึงมียาเสพติดแพร่ระบาดในพื้นที่ที่สามารถหาได้ง่าย และระบาดในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มเยาวชน และประชาชนทั่วไป

บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นหมู่บ้านชายแดนเขตชั้นใน ที่มีพื้นที่ตั้งอยู่ทั้งในเขตเทศบาลตำบลพบพระ และเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพบพระ จำนวนประชากร 1,124 คน เป็นหมู่บ้านที่มีสถานที่ท่องเที่ยว คือ น้ำตกนางครวญ ซึ่งเป็นแหล่งที่เหมาะสมแก่การพักยาและแพร่ระบาดของยาเสพติดต่อกลุ่มเสี่ยง ในอดีตเป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาในการแพร่ระบาดของยาเสพติดในอัตราสูง โดยเฉพาะยาบ้า แต่ปัจจุบันได้ลดลงอยู่ในระดับควบคุมได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ปัญหาของหมู่บ้านยังคงได้รับการแก้ไขต่อไปอย่างยั่งยืน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ของการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดที่ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ศอ.ปส.) กำหนด คือ ประกาศให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ไม่มีการผลิตยาเสพติด

ในปี 2551 และหมู่บ้านมีความพร้อมในด้านถนน / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนชุมชนให้ความร่วมมือและความสนใจเป็นอย่างดี สามารถที่จะติดต่อประสานได้อย่างสะดวก และยังมี ความเหมาะสมที่จะเป็นหมู่บ้านในนำกลยุทธ์มาสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาชะงาเสพติด จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย ศึกษาสภาพปัญหาของยาเสพติด และ กำหนดกลยุทธ์สร้างพลังชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน เพื่อมิให้มีการหวนกลับมา ของยาเสพติด อีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของพลังชุมชนในการแก้ไขยาเสพติดในหมู่บ้าน พบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน พบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษากลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไข ปัญหายาเสพติด บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ตาม นโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติตามคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 1 / 2549 เรื่อง “ปฏิบัติการรวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติด ร่วมเทิดไถ่ องค์ราชัน” มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 และวชพงษ์ พุ่มชื่น (2550 : ไม่ปรากฏ เลขหน้า) ดังนี้

1. ด้านการแก้ไขปัญหายาอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชน
2. ด้านการใช้ต้นทุนเดิมที่มีอยู่ในชุมชน
3. ด้านการจัดตั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับใช้ และบทลงโทษที่สอดคล้องกับชุมชน
4. ด้านการสร้างทางเลือกและโอกาสให้แก่ผู้ที่ก่อปัญหา

2. ผู้ให้ข้อมูล

2.1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

2.1.1 กรณีเก็บข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 50 คน

2.1.2 กรณีเก็บข้อมูลโดยใช้การสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูล ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และตัวแทนประชาชน จำนวน 12 คน

2.2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

2.2.1 ประชาชนในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ซึ่งอยู่อาศัยในหมู่บ้านไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 1,124 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 กลุ่ม ๆ ละ 2 คน รวม 30 คน

2.2.2 นักพัฒนา จำนวน 10 คน ประกอบด้วย กำนันผู้ใหญ่หมู่บ้าน ฯลฯ จำนวน 1 คน สมาชิกสภาท้องถิ่น/ผู้บริหารท้องถิ่นบ้านพบพระเหนือ จำนวน 1 คน พระภิกษุที่จำพรรษาวัดพบพระเหนือ จำนวน 1 รูป และเจ้าหน้าที่ของรัฐ / พนักงานราชการที่มีหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จำนวน 7 คน (ที่ทำการปกครองอำเภอพบพระ 2 คน สถานีตำรวจภูธรพบพระ 1 คน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพบพระ 1 คน องค์การบริหารส่วนตำบลพบพระ 1 คน สำนักงานเทศบาลตำบลพบพระ 1 คน และโรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ 1 คน)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ได้แก่ สภาพและปัญหาของพลังชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

3.2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้แก่ กลยุทธ์การสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมีซึ่งเมื่อเสพหรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะหนึ่งก็จะติด และก่อให้เกิดพิษเรื้อรังทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม

2. พลังชุมชน หมายถึง พลังจากกลุ่มคน/บุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือต่างพื้นที่ โดยเกิดจากการร่วมมือร่วมใจ และมีความต้องการในจุดประสงค์เดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

3. การสร้างพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด หมายถึง กระบวนการหรือกลไกที่สนับสนุนให้ชุมชนมีความเชื่อมั่นในการสร้างพลังชุมชนที่จะสามารถควบคุมหรือจัดการกับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก โดยครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน คือ

3.1 การแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การเข้าไปส่วนในการคิดหาวิธีการหรือกระบวนการเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องโดยเน้นการร่วมมือกัน

3.2 การใช้ต้นทุนเดิมที่มีอยู่ในชุมชน หมายถึง การใช้ทรัพยากรในชุมชนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.3 การจัดตั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับใช้ และบทลงโทษ หมายถึง การจัดทำข้อตกลงเพื่อให้มีผลบังคับใช้ในชุมชนก่อให้เกิดความเข้าใจและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

3.4 การสร้างทางเลือกและโอกาส หมายถึง การกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และความต้องการ

4. สภาพของพลังชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติด หมายถึง สภาพที่เป็นจริงของพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ใน 4 ด้าน

5. ปัญหาของพลังชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติด หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดแย้งของพลังชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ใน 4 ด้าน

6. กลยุทธ์การสร้างพลังชุมชน หมายถึง การดำเนินงานหรือกระบวนการของชุมชนหมู่บ้านให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ โดยผ่านกระบวนการและเทคนิควิธีการในการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดพลังชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอพบพระ ได้ทราบสภาพและปัญหา รวมทั้งได้กลยุทธ์การสร้างพลังชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้านพบพระเหนือ หมู่ที่ 1 ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ซึ่งสามารถนำไปแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านอื่น ที่มีสภาพและปัญหาคล้ายคลึงกันต่อไป